

Första delårsöversikten för 2020 för tiden 1.1-30.4.2020

VD/4482/02.01.02.00/2020

RV/MR/PK/HY-L/KW

I enlighet med anvisningarna för verkställandet av budgeten får stadsstyrelsen och stadsfullmäktige rapporter om utfallet av budgetanslagen och de bindande målen för tertialvis januari-april, januari-augusti och för hela året i samband med bokslutet. Den första delårsöversikten 2020 har utarbetats i enlighet med läget 30.4.2020.

Omvärldens utveckling

Vandas folkmängd uppgick enligt Statistikcentralens förhandsuppgifter i slutet av mars 2020 till cirka 235 100 personer. Befolkningen ökade med drygt 1 300 personer i januari-mars 2020. Detta är omkring 100 personer mindre än under motsvarande tid år 2019. Inflyttningsöverskottet från flyttningsrörelserna mellan kommunerna och invandringen minskade jämfört med året innan med närmare 250 personer medan den naturliga befolkningsökningen, övervikten i antalet födda i relation till antalet döda, ökade med cirka 50 personer. På siffrorna i befolkningsökningen inverkar vid sidan av detta (både när det gäller år 2019 och 2020) korrigeringar i de statistiska befolkningsuppgifterna, genom vilka de brister i befolkningsuppgifterna som orsakats av bristfälliga eller felaktiga flyttningsanmälningar rättas till.

I jämförelsen mellan de största städerna skiljer sig befolkningstillväxten i Vanda, Helsingfors och Esbo tydligt från de övriga städerna genom sin snabbare tillväxt. Helsingfors folkmängd ökade under de tre första månaderna av år 2020 med dryga 1 200 personer och Esbos folkmängd med dryga 900 personer. Folkmängdens utveckling i Helsingfors och Esbo skiljer sig dock från den i Vanda genom att dessa båda städer förlorade befolkning (i netto) i flyttningsrörelsen mellan kommunerna.

Arbetslösheten började öka kraftigt till följd av coronakrisen. Enligt arbets- och näringsministeriet var drygt 14 200 personer arbetslösa i Vanda i slutet av mars 2020, vilket är nästan 4 400 personer fler än vid motsvarande tidpunkt ett år tidigare (en ökning på 45 %) och omkring 3 800 personer fler än i slutet av februari 2020. Av de arbetslösa var omkring 25 procent permitterade, närmare 3 600 personer. Andelen permitterade av de 41 800 arbetslösa arbetssökande i Helsingfors var 22 procent och av de 14 500 arbetslösa i Esbo 20 procent. Antalet arbetslösa under 25 år ökade i mars i Vanda med omkring 750 personer, 67 procent, jämfört med slutet av februari. Vandas arbetslöshetsgrad var i slutet av mars 12 procent, vilket är en ökning med 3,2 procentenheter från februari 2020. I Helsingfors var arbetslöshetsgraden 12,1 procent och ökningen 3,2 procentenheter under mars månad. I Esbo var arbetslöshetsgraden på motsvarande sätt 10,1 procent och ökningen 2,4 procent under mars månad.

Arbetslöshetsläget har fortsatt att försämrats kraftigt under april. Utgående från den statistik som publicerats av NTM-centralen i Nyland och sträcker sig till vecka 18 uppgår antalet arbetslösa arbetssökande i Vanda till omkring 24 000 personer, vilket är en ökning med cirka 9 800 personer jämfört med läget i slutet av mars. Hälften av de arbetslösa arbetssökande utgörs av permitterade. Vanda har en arbetslöshetsgrad på 20,3 procent. Arbetslösheten har ökat snabbt också i Helsingfors och Esbo. I Helsingfors uppgår antalet arbetslösa under vecka 18 till omkring 66 800 personer och i Esbo till 24 200 personer, och arbetslöshetsgraderna på motsvarande sätt till 19,3 procent och 16,9 procent. Andelen permitterade av de arbetslösa arbetssökande är något lägre i Helsingfors och Esbo än i Vanda.

Utgående från byggnadstillsynens förhandsuppgifter har Vanda i januari-april beviljat tillstånd för byggande av cirka 1 170 bostäder, vilket är drygt 100 bostäder mindre än vid motsvarande tidpunkt året innan. Antalet påbörjade bostäder var på motsvarande sätt cirka 950 bostäder. Det bokfördes cirka 450 färdiga bostäder, vilket är endast cirka en tredjedel av siffran vid motsvarande tidpunkt år 2019.

Utvecklingen av skattefinansieringen

Under januari–april 2020 har staden fått skatteinkomster på sammanlagt 356,5 milj. euro (2019: 347 milj. euro), varav 322,9 milj. euro i kommunalskatt (2019: 314,5 milj. euro), 31,4 milj. euro i samfundsskatt (2019: 31,8 milj. euro) och 2,1 milj. euro i fastighetsskatt (2019: 0,3 miljoner euro). Fastighetsskatten redovisas huvudsakligen i två omgångar, i september och oktober.

I hela landet har kommunerna i januari–april redovisats 1,4 procent mer i kommunalskatter jämfört med året innan, Vanda uppvisade en ökning på 2,7 procent.

Coronavirusepidemin inverkar kraftigt på kommunernas skatteinkomstutveckling år 2020. Kommunförbundet har i maj uppdaterat sin kommunspecifika skatteram på grundval av 2018 års slutförda beskattning, inkomstutvecklingsstatistiken över inkomster underställde förskottsinnehållning år 2019 (preliminär uppgift) samt den uppskattade befolkningsutvecklingen i de enskilda kommunerna. I skatteramen utgår man från att bruttonationalprodukten minskar med 5,5 procent. Utöver detta har Kommunförbundet publicerat en annan skatteram, där bruttonationalprodukten sjunker med 12 procent år 2020. Prognosen för Vanda år 2020 har räknats mellan dessa genom att anta att bruttonationalprodukten sjunker med 8 procent år 2020. Återhämtningen av Vandas skatteinkomstutveckling bromsas av de negativa verkningar på lång sikt som coronavirusepidemin har på flygtrafiken och flygplatsfunktionerna, trots att de riksomfattande begränsningsåtgärderna upphävs.

Till följd av den kraftiga ekonomiska kris som orsakas av coronavirusepidemin beräknas det år 2020 i Vanda inflyta omkring 53 milj. euro mindre i kommunalskatt än vad som uppskattats i budgeten. Krisens inverkan på skatteinkomsterna preciseras under året. Beskattningen för år 2019 blir klar i oktober, en eventuell justering av fördelningsandelen samt storleken på november månads redovisning bekräftas när den slutgiltiga beskattningen är klar. I december kommer man troligen att även justera kommungruppens och kommunernas andelar av förskotten för år 2020. Kommunförbundet uppdaterar nästa gång kommunalskatteprognosen för hela landet och de kommunspecifika ramarna i juni och i slutet av september när man vet riktlinjerna för statens budget.

I januari–april inflöt sammanlagt 31,4 milj. euro i samfundsskatt till staden, vilket är en minskning med 1,2 procent jämfört med året innan. I hela landet var motsvarande förändring i kommunernas samfundsskatter i jämförelse med fjolåret en minskning på 6,6 procent. Den ekonomiska kris som coronavirusepidemin orsakar inverkar mycket kraftigt på samfundsskatteintäkterna år 2020. Vandas samfundsskatteintäkter förutspås underskrida budgeten (76 milj. euro) med cirka 21 milj. euro.

Enligt kommunförbundets ram skulle Vanda få 78,5 milj. euro i redovisad fastighetsskatt år 2020, vilket underskrider budgetprognosen med cirka 5,5 milj. euro.

Prognosen ger vid handen att skatteinkomsterna som helhet kommer att underskrida budgeten med 79 milj. euro.

Enligt finansministeriets beslut är stadens statsandel för basservicen 121,1 milj. euro, ersättningen för skatteförluster som åsamkats genom ändringarna i beskattningsgrunderna 76,4 milj. euro och

finansieringen för bildnings- och kulturväsendet enligt undervisnings- och kulturministeriets beslut 18,0 milj. euro år 2020. Utöver detta betalas kommunerna i finansministeriets beslut i maj, till följd av den pågående ekonomiska krisen, en tidsbegränsad ersättning på grund av fördröjda skatteinkomster år 2020, som på motsvarande sätt avdras år 2021. Detta ökar stadens statsandelar för år 2020 med 24,4 milj. euro. Undervisnings- och kulturministeriets slutliga beslut kommer i slutet av året. Utgående från besluten uppgår statsandelarna till sammanlagt 239,9 milj. euro, vilket överskrider budgeten med 27,9 milj. euro.

I skatte- och statsandelsprognoserna har inte de tilläggskompensationer för den kommunala ekonomin som planeras av regeringen beaktats, vilka ökar Vandas skatteinkomster och statsandelar under år 2020 när de förverkligas.

Driftsekonomin

Under januari–april uppgick stadens, affärsverkens och fondernas rörelseintäkter till 135,1 milj. euro, verksamhetsutgifter (utan HRM) till -516,5 milj. euro, medan verksamhetsbidraget var -381,5 milj. euro. Under januari–april har verksamhetsintäkterna förverkligats till 31 procent, verksamhetskostnaderna till 31 procent och verksamhetsbidraget till 31 procent i förhållande till budgeten.

Enligt prognosen ökar verksamhetsintäkterna till 418,6 milj. euro och verksamhetskostnaderna till -1 666,4 milj. euro (utan HRM). Verksamhetsintäkterna kommer enligt prognosen att underskrida budgeten med omkring 20 milj. euro, av vilket andelen som utgörs av markförsäljningsvinster är 10 milj. euro. Verksamhetskostnaderna (utan HRM) överskrider enligt prognosen budgeten med cirka 5 milj. euro, vilket förklaras av bl.a. den överskridning som prognostiserats för social- och hälsovårdens budget och att HRT:s kommunavgiftsandel var större än prognostiserat. Verksamhetsbidraget förutspås bli omkring 25 milj. euro sämre jämfört med budgeten. Coronavirusepidemiens verkningar på driftsekonomin preciseras under år 2020.

Skatteinkomsterna förutspås underskrida budgeten med 79 milj. euro medan inkomsterna från statsandelarna beräknas överskrida budgeten med cirka 28 milj. euro.

De finansiella intäkterna kommer att förverkligas enligt budgeterat. Enligt prognosen kommer finansieringskostnaderna att underskrida budgeten med omkring 0,5 milj. euro på grund av den fortsättningsvis låga räntenivån.

I januari–april har av- och nedskrivningar verkställts för 37,1 milj. euro. Av- och nedskrivningarna beräknas uppgå till totalt cirka 115 milj. euro år 2020.

I den första delårsöversikten för år 2020 prognostiseras ett årsbidrag på 16 milj. euro, vilket underskrider budgeten med omkring 75 milj. euro. Resultatprognosen utmynnar enligt den prognos som sammanställts i slutet av april i ett underskott på cirka -98,5 milj. euro (i budgeten -23,1 milj. euro). I prognosen har inte de tilläggskompensationer för den kommunala ekonomin som planeras av regeringen beaktats, vilka minskar det prognostiserade underskottet när de förverkligas.

Investeringar

Inkomsterna i stadens, affärsverkens och fondernas investeringsdel uppgick i januari–april till 1,3 milj. euro, investeringsdelens utgifter till 33,8 milj. euro och investeringsdelens netto till 32,6 milj. euro.

Byggnadsinvesteringarna prognostiseras förverkligas enligt budgeten. Sparåtgärder inriktas på investeringar i immateriell egendom och offentliga anläggningstillgångar under år 2020, på grund av de mycket negativa ekonomiska verkningar som coronavirusepidemin haft för staden.

Stadens, affärsverkens och fondernas totala investeringsutgifter förutspås år 2020 ligga på en nivå av 141 milj. euro, vilket underskrider budgeten med 9 milj. euro. Investeringsinkomsterna förutspås uppgå till 5 miljoner euro och investeringsdelens netto till 136 miljoner euro.

Finansieringen

Stadens långfristiga lånestock uppgick i slutet av år 2019 till cirka 897 milj. euro. I budgeten för år 2020 uppgår nettouplåningen till 51,61 milj. euro, men beloppet för upplåningen preciseras efter sommaren, då finansieringen har en exaktare bild av coronakrisens inverkan på budgetens utfall och kassaläget under innevarande år. Före krisen lyfte staden två lån med fast ränta, ett kapital på sammanlagt 80 milj. euro. Den totala räntan för dessa lån är 0,00 %.

Stadens likviditetssituation är fortfarande svagare än under tidigare år, vilket har varit en medveten strategiändring i ett läge av negativa depositionsräntor och en s.k. depositionsavgift som tas ut av bankerna.

Stadsstyrelsen 18.5.2020 § 7

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) att anteckna den första delårsöversikten för 2020 för kännedom och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att anteckna den första delårsöversikten för 2020 för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen redogjorde ekonomidirektören Matti Ruusula för ärendet och den diskussion som fördes i ärendet antecknades för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 15.6.2020 § 3

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna den första delårsöversikten för 2020 för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Bilaga 1: Vanda stads första delårsöversikt 2020
- Bilaga 2: Delårsöversikter 1/2020 för betydelsefulla dotterbolag
- Bilaga 3: Rapportering av de bindande målen 1/2020
- Bilaga 4: Uppföljning av målen för betydelsefulla dotterbolag 1/2020

Vanda

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1. Besvärshöjning

Närmare information:

Matti Ruusula, ekonomi- och strategidirektör, tfn 043 824 9254, [foramn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn[at]vantaa.fi)

Päivi Kandolin, budgetchef, tfn 040 703 7441, [foramn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn[at]vantaa.fi)